

Lege privind procedurile de pre-insolvență și insolvență (*Codul insolvenței*)

- prezentare -

1. Obiectivele proiectului:

- reunirea într-un singur instrument legislativ a tuturor normelor în domeniul insolvenței și pre-insolvenței;
- adaptarea, corelarea și îmbunătățirea prevederilor legale existente, completarea cadrului normativ cu reglementări în domenii ce nu au fost până acum abordate (ex.: insolvența grupurilor de societăți);
- eficientizarea procedurilor existente (întrucât, spre exemplu, la acest moment, procedurile pre-insolvență sunt inutilizabile, deși sunt reglementate);
- eliminarea, în măsura posibilului, a surselor de abuz în folosirea de către debitori sau/și creditorii a procedurilor de insolvență;
- crearea condițiilor pentru redresarea afacerilor viabile;
- protecția adecvată a creditorilor, întrucât actuala reglementare avea o perspectivă relativ dezechilibrată, în sensul favorizării debitorului, perspectivă care totuși nu a fost de natură a dezvolta planuri de reorganizare reală, ci, dimpotrivă, a furnizat mijloace de tergiversare a momentului intrării în faliment pentru afaceri cu șanse minimale de redresare, cu reducerea posibilității de acoperire a creanțelor pentru creditorii;
- reducerea duratei procedurii insolvenței, prin eliminarea principalelor cauze care generează prelungiri nejustificate (tergiversări în etapa reorganizării, deficiențe legate de valorificarea bunurilor, stabilirea de ședințe de judecată publice, deși trebuie analizate doar aspecte de gestionare a procedurii, nu jucarea unor cereri în procedură contencioasă sau necontencioasă; conexarea cererii creditorilor la cea a debitorului și abordarea unitară a acestora).

2. Structura proiectului

Se propune ca actul normativ să fie împărțit pe *cinci titluri* (Titlurile I-V), precedate de un *Titlu preliminar*, care stabilește coordonatele generale ale legii (principii, definiții, domeniu de aplicare).

Titlul I reglementează procedurile de prevenire a insolvenței. *Titlul II* cuprinde procedura insolvenței – cu capitole distincte pentru procedura general-aplicabilă, pentru procedura falimentului instituțiilor de credit și pentru procedura falimentului societăților de asigurare/reasigurare. *Titlul III* abordează insolvența transfrontalieră (în raporturile cu state terțe față de Uniunea Europeană, între statele membre ale Uniunii Europene fiind aplicabil direct Regulamentul 1346/2000 privind procedurile de insolvență). *Titlul IV* reglementează regimul sancționator (contravențional și penal, ultimul aplicabil până la intrarea în vigoare a Noului Cod penal), iar *Titlul V* cuprinde prevederi legate de aplicarea în timp a normei (noua reglementare se aplică și procedurilor judiciare în curs), dispoziții de abrogare a unor acte normative, precum și prevederi legate de data intrării în vigoare a viitoarei legi (se prevede un termen de 90 de zile de la data publicării).

3. Soluții legislative preconizate în proiect

Alături de viziunea integratoare (de codificare), proiectul noii legi a insolvenței are *două elemente conductoare*, care constituie și obiectivele principale ale intervenției legislative: asigurarea echilibrului intereselor creditorilor și debitorului în procedură și eficientizarea procedurii, care să conducă, implicit, la reducerea duratei procedurii și la creșterea gradului de recuperare a creanțelor.

Mai multe soluții punctuale propuse în Proiect converg spre realizarea acestor două obiective.

Astfel, în primul sens, cel al asigurării *echilibrului intereselor în concurs*,

- o Se egalizează regimul deschiderii procedurii în cazul concursului dintre cererea debitorului și a creditorilor, la 10 zile de la depunerea cererii debitorului. Potrivit proiectului, dacă există o cerere a debitorului la momentul depunerii cererilor creditorilor, acestea din urmă se înregistrează direct în dosarul constituit pentru cererea debitorului, care va fi judecată în termen de 10 zile, în procedură necontencioasă. În cazul admiterii cererii debitorului, cererile creditorilor se vor califica drept declarații de creanță, iar în cazul respingerii sale, se vor soluționa cererile creditorilor. În cazul în care debitorul formulează o cerere de deschidere a procedurii ulterior înregistrării unor astfel de cereri de către unul sau mai mulți creditori, se soluționează cererea debitorului în procedură necontencioasă, prin aceeași încheiere judecătorească dispunând conexarea cererilor creditorilor, care în cazul deschiderii procedurii devin declarații de creanță, iar dacă se respinge cererea debitorului se vor soluționa cererile creditorilor.
- o Dacă în forma actuală a legii, era impusă o valoare-prag pentru formularea unei cereri de deschidere a procedurii doar pentru creditor, prin proiect se propune instituirea unei valori-prag și pentru debitor, aceeași cu cea stabilită pentru creditor, respectiv 40.000 lei.
- o Se introduce ideea acordării unui termen pentru plata creanței creditorului declanșator - până la rămânerea în pronunțare asupra cererii de deschidere a procedurii formulate de creditor.
- o Pentru a îmbunătăți șansele de reorganizare – în avantajul atât al debitorului cât și al creditorului-se propune introducerea unei super-priorități pentru finanțările acordate în timpul procedurii, inclusiv în perioada de observație. Aceste finanțări se vor garanta, în principal, prin afectarea unor bunuri sau drepturi care nu formează obiectul unor cauze de preferință, iar în subsidiar, dacă nu există astfel de bunuri sau drepturi disponibile, cu acordul creditorilor beneficiari ai respectivelor cauze de preferință. În ipoteza în care acordul acestor creditori nu va fi obținut, prioritatea la restituire instituită de acest alineat va diminua regimul de îndeostulare al creditorilor beneficiari ai cauzelor de preferință, proporțional, prin raportare la întreaga valoare a bunurilor sau drepturilor care formează obiectul acestor cauze de preferință.
- o Pentru evitarea aprobării unor planuri de organizare susținute de un număr mic de creditori (situație posibilă actualmente – astfel, prin „manipularea” grupelor de vot poate fi aprobat, actualmente, un plan fără corespondent în valoarea creanțelor), se introduce un criteriu suplimentar pentru aprobarea planului, respectiv 30% din total masa credală.

În realizarea celui de-al doilea obiectiv, *eficientizarea procedurii*, semnalăm doar câteva dintre propunerile proiectului:

- o Acțiunile incidentale (fond și apel) se judecă în conformitate cu dispozițiile noului Cod de procedură civilă cu privire la judecata în primă instanță, cu mențiunea că termenul pentru depunerea întâmpinării este de maxim 10 zile de la comunicare,

răspunsul la întâmpinare nu este obligatoriu, iar judecătorul sindic fixează, prin rezoluție, în termen de maxim 3 zile de la data depunerii întâmpinării, primul termen de judecată, care va fi de cel mult 30 de zile de la data rezoluției.

- o Se înlocuiește termenul de continuare a procedurii cu un termen administrativ de control, care îi va permite judecătorului sindic să gestioneze mai eficient dosarul de insolvență, nefiind necesară organizarea unor ședințe publice de judecată dacă nu există cereri în procedură contencioasă sau necontencioasă, dar făcând posibilă dispunerea de măsuri în sarcina administratorului judiciar/lichidatorului judiciar;
- o Se introduce posibilitatea judecătorului sindic de a debloca anumite situații, atunci când creditorii nu sunt activi în procedură: dacă nu se poate lua o hotărâre în adunarea sau comitetul creditorilor, administratorul judiciar/lichidatorul judiciar poate sesiza instanța în vederea pronunțării unei hotărâri;
- o Se prevede expres obligația judecătorului sindic de a se pronunța asupra viabilității planului de reorganizare, propus de debitor sau creditor și aprobat de adunarea creditorilor;
- o Se propune eficientizarea activității comitetului creditorilor, întrunirile acestuia urmând a avea loc ori de câte ori este cazul (nu neapărat lunar, ca în legea actuală), iar votul se poate exprima prin orice mijloace care asigură transmiterea textului și confirmarea primirii acestuia, nemaifiind astfel obligatorie prezența fizică.
- o Se elimină posibilitatea contestării hotărârilor comitetului creditorilor la adunarea creditorilor, dat fiind că hotărârea astfel dată de adunare se poate contesta la judecătorul sindic.
- o Se introduc prevederi exprese cu privire la tratamentul contractelor de leasing și a creanțelor provenite din contracte de leasing.
- o Pentru asigurarea protecției creditorilor și transparenței procedurii, vânzarea activelor se va efectua potrivit unui regulament de vânzare, aprobat de creditorii.